

Sygn. akt INs 276/14

POSTANOWIENIE

Dnia 7 listopada 2014 roku

Sąd Okręgowy w Świdnicy Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Elżbieta Jęczmień

Protokolant : Agnieszka Borejko

po rozpoznaniu w dniu 7 listopada 2014 r. w Świdnicy

na rozprawie

w sprawie z wniosku **J. U.**

przy udziale **M. J.**

o wydanie orzeczenia w trybie wyborczym (wybory samorządowe)

postanawia:

I. zakazać uczestnikowi M. J. rozpowszechniania informacji o treści: „Nie ma się (...). Nawet nowo wybudowane dwie świetlice były dofinansowane dotacją, która była ustalona dla gminy D.za kadencji C. D.” ,

II. nakazać uczestnikowi sprostowania nieprawdziwych informacji poprzez ich opublikowanie na drugiej stronie (...)Gazety (...)ogłoszenia o wielkości 5 cm w pionie i 10 cm w poziomie czcionką kroju (...)N.R.wielkość 14 o treści: „M. J.oświadcza, że rozpowszechnione przez niego informacje o następującej treści - „Nie ma się (...) D.za kadencji C. D.” - są nieprawdziwe. Podpis M. J.” , przy czym publikacja sprostowania ma nastąpić w terminie 24 godzin od prawomocności postanowienia na koszt uczestnika postępowania M. J.,

III. Nakazać uczestnikowi postępowania przeproszenia wnioskodawcy przez wręczenie spisanego własnoręcznie i podpisanego oświadczenia o następującej treści: „Przepraszam Pana J. U.za to, że w kampanii wyborczej przed wyborami samorządowymi w 2014 roku rozpowszechniałem nieprawdziwe informacje o następującej treści: „(...)D.za kadencji C. D.. Podpis M. J.” w terminie 24 godzin od prawomocności postanowienia,

IV. Nakazać uczestnikowi wpłacenie kwoty 2.000 zł (dwa tysiące złotych) na rzecz Ochotniczej Straży Pożarnej w R., (...)-(...) R., ul. (...), KRS (...).

V. Dalej idący wniosek oddalić.

Sygn. akt I Ns 276/14

UZASADNIENIE

Wnioskodawca J. U.wniósł o zakazanie uczestnikowi postępowania M. J.rozpowszechniania informacji o następującej treści: „Nie ma się (...)D.za kadencji C. D.”, nakazanie uczestnikowi postępowania sprostowania nieprawdziwych informacji o następującej treści „Nie ma się (...)D.za kadencji C. D.” w formie ogłoszenia o treści: „M. J.oświadcza, że rozpowszechnione przez niego informacje o następującej treści - „Nie ma się (...)D.za kadencji C. D.” - są nieprawdziwe.”, opublikowanego na pierwszej stronie (...) Gazety (...)o wielkości 5 cm (pion) na 10 cm (poziom) czcionką kroju (...)N.R., rozmiar 14, nakazanie uczestnikowi postępowania przeproszenia wnioskodawcy

poprzez wręczenie spisane własnoręcznie i podpisanego oświadczenia o następującej treści: „Przepraszam Pana J. U.za to, że w kampanii wyborczej przed wyborami samorządowymi w 2014 roku rozpowszechniałem nieprawdziwe informacje o następującej treści: „Nie ma się (...)D.za kadencji C. D.”, nakazanie uczestnikowi postępowania wpłacenie kwoty 20.000 zł na Ochotniczą Straż Pożarną w R., (...)-(...) R., ul. (...), KRS (...)”.

W uzasadnieniu wniosku wnioskodawca wskazał, iż jest kandydatem na wójta Gminy D.w wyborach samorządowych w 2014 roku, uczestnik również startuje w wyborach samorządowych na stanowisko wójta Gminy D.. 5 listopada 2014 roku w (...) Gazecie (...)uczestnik zamieścił nieprawdziwe informacje o następującej treści „Nie ma się (...) D.za kadencji C. D.”. Powyższe stwierdzenie jest nieprawdziwe i miało na celu jedynie zdyskredytowanie wnioskodawcy w opinii wyborców. Wypowiedź miała charakter agitacji wyborczej, uczestnik miał na celu postawić wnioskodawcę w negatywnym świetle i uzyskać dla siebie lepszy wynik w wyborach. Działanie uczestnika było świadome i nacechowane złą wolą. Inwestycje – budowa dwóch nowych świetlic w K.i B.zostały wprowadzone do budżetu gminy już za kadencji obecnego wójta wnioskodawcy J. U., pozyskano na nie wówczas pomoc z Urzędu Marszałkowskiego i przeprowadzono cały proces inwestycyjny. Żądanie wniosku oparte jest na art. 111§1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 roku Kodeks wyborczy, treść i sposób opublikowania sprostowania i przeproszenia są adekwatne do sposobu rozpowszechnienia nieprawdziwych informacji na temat wnioskodawcy.

Uczestnik postępowania M. J. wniósł o oddalenie wniosku w uzasadnieniu podnosząc , że starania o budowę dróg, świetlic gminnych były podejmowane za czasów kiedy Wójtem Gminy był poprzedni Wójt C. D.. Wtedy też była podjęta uchwała o przystąpieniu Gminy D. do stowarzyszenia (...) co pozwoliło Gminie D. na pozyskanie środków finansowych w ramach rozwoju obszarów wiejskich oraz środków na odnowę wsi. Nadto uczestnik zarzucił , iż opublikowany przez niego felieton nie był materiałem wyborczym.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 5 listopada 2014 roku w (...) Gazecie (...)na stronie(...)ukazał się artykuł zatytułowany (...)w którym uczestnik postępowania M. J.stwierdził między innymi „Nie ma się (...) D.za kadencji C. D.”.

Dowód: (...) Gazeta (...) k. 25,

Uchwałą nr (...)Rady Gminy D.z 17 marca 2008r. Gmina D.utworzyła wraz z ościennymi gminami Stowarzyszenie (...). Nadto uchwałą nr (...)z 28 sierpnia 2009 roku Gmina D.przystąpiła do realizacji programu odnowy wsi w województwie (...), zaś uchwałą nr (...)z 28 sierpnia 2009 roku przystąpiono do sprzedania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy D.. Uchwałą nr (...)z 28 września 2009r. Gmina Miejska D.przystąpiła do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy D..

Dowód: uchwały nr (...), (...), (...), (...) k. 36 – 51 akt.

Uczestnik postępowania jest dziennikarzem Nowej Gazety (...), publikuje regularnie w niej felietony od półtora roku – bezsporne.

Z obwieszczenia Gminnej Komisji Wyborczej z 23 października 2014 roku o zarejestrowanych kandydatach na Wójta Gminy D. w wyborach zarządzonych na dzień 16 listopada 2014 roku wynika, iż wnioskodawca i uczestnik , obaj kandydują na stanowisko Wójta Gminy D..

Dowód: obwieszczenie k. 53 akt.

W dniu 31 sierpnia 2011 roku Rada Gminy D.podjęła uchwałę Nr (...)w sprawie zmian w budżecie Gminy D.na rok 2011, w której zmieniła załącznik nr (...)do Uchwały Nr (...)Rady Gminy D.z dnia 26 stycznia 2011 roku w sprawie budżetu Gminy D.na rok 2011 pod nazwą „Zadania (...)D.w 2011 roku”, który stanowi załącznik nr (...)do niniejszej uchwały. Środki w kwocie 56.500 zł przeniesione zostały do działu (...)– Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

na opracowanie dokumentacji projektowej i przyłączy energetycznych dwóch nowych zadań inwestycyjnych: Budowa świetlicy wiejskiej w B.– 26.182 zł, budowa świetlicy wiejskiej w K.– 30.318 zł.

W zadaniach inwestycyjnych planowanych do realizacji przez gminę D. w 2011 roku znalazły się: budowa świetlicy wiejskiej w B., oraz budowa świetlicy wiejskiej w K..

Dowód: uchwała Nr (...)w sprawie zmian w budżecie Gminy D.na rok 2011 wraz z uzasadnieniem k. 5 – 7,

zadania inwestycyjne planowane do realizacji przez gminę D. w 2011 roku k. 8 – 9,

1 sierpnia 2011 roku Gmina D. złożyła do Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...) wniosek o przyznanie pomocy w „Budowie świetlicy wiejskiej w B.”, a 1 września 2011 roku wniosek o przyznanie pomocy w „Budowie świetlicy wiejskiej w K.”, oba wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie. 2 października 2013 roku doszło do odbioru końcowego świetlicy wiejskiej w B. i świetlicy wiejskiej w K.. 18 listopada 2013 roku do Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...) wpłynęły wnioski Gminy D. o płatność dla budowy świetlicy wiejskiej w B. i K..

Dowód: pismo Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...) z 11 października 2012 roku k. 10 – 11,

pismo Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...) z 9 lipca 2012 roku k. 12 – 13,

protokół odbioru końcowego (...) świetlicy wiejskiej w B.” k. 14 – 16,

protokół odbioru końcowego (...) świetlicy wiejskiej w K.” k. 17 – 19,

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z art. 111 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 roku Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2011 r. Nr 21, poz. 112 z późn. zm.), jeżeli rozpowszechnianie, w tym również w prasie w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe, materiały wyborcze w szczególności plakaty, ulotki, hasła, a także wypowiedzi lub inne formy agitacji wyborczej, zawierają informacje nieprawdziwe, kandydat lub pełnomocnik wyborczy zainteresowanego komitetu wyborczego ma prawo wnieść do sądu okręgowego wniosek o wydanie orzeczenia:

- 1) zakazu rozpowszechniania takich informacji,
- 2) przepadku materiałów wyborczych zawierających takie informacje,
- 3) nakazanie sprostowania takich informacji,
- 4) nakazania publikacji odpowiedzi na stwierdzenia naruszające dobra osobiste,
- 5) nakazania przeproszenia osoby, której dobra osobiste zostały naruszone,
- 6) nakazania uczestnikowi postępowania wypłacenia kwoty do 100.000 zł na rzecz organizacji pożytku publicznego.

Powyższe wyliczenie żądań z jakimi wnioskodawca może występować w trybie powołanego art. 111 ma charakter wyczerpujący. W związku z tym nie może on formułować w toku takiego postępowania innych żądań.

Materiałem wyborczym jest każdy pochodzący od komitetu wyborczego upubliczniony i utrwalony przekaz informacji mający związek z zarządzonymi wyborami (art. 109 § 1 kodeksu wyborczego). Zgodnie z art. 105 § 1 i 2 kodeksu wyborczego agitacją wyborczą jest publiczne nakłanianie lub zachęcanie, do głosowania w określony sposób lub do głosowania na kandydata określonego komitetu wyborczego; agitację wyborczą można prowadzić od dnia przyjęcia przez właściwy organ zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego na zasadach, w formach i w miejscach, określonych przepisami kodeksu.

W niniejszej sprawie należy rozważyć, czy publikacja prasowa, w której uczestnik postępowania stwierdził, iż „Nie ma się (...)D.za kadencji C. D.” jest materiałem wyborczym. Niewątpliwym jest, a wynika to z materiału dowodowego, że podane informacje są nieprawdziwe. W 2011 roku, a więc za kadencji obecnego wójta, a w niniejszej sprawie wnioskodawcy, doszło do przesunięcia środków finansowych na realizację inwestycji: Budowa świetlicy wiejskiej w B.i Budowa świetlicy wiejskiej w K.. Na inwestycje, na skutek wniosków złożonych w 2011 roku pozyskano pomoc z Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...), w 2013 roku dokonano odbioru końcowego tych świetlic. Wszystko to jednoznacznie świadczy o tym, że uczestnik postępowania w swej publikacji podał nieprawdzie informacje odnoszące się do osoby kandydata w wyborach samorządowych – wnioskodawcy w niniejszej sprawie. Zdaniem Sądu informacje te miały zdyskwalifikować wnioskodawcę w oczach wyborców.

Przedłożone przez uczestnika uchwały Rady Miejskiej D.z 2008 roku wskazują tylko na przystąpienie Gminy D.do Stowarzyszenia (...), które uprawniało stowarzyszenie do występowania o środki na rozwój obszarów wiejskich. Nie mniej jednak z żadnej z tych uchwał nie wynika aby były te środki przekazane na rzecz budowy dwóch świetlic w B.i K.. Stąd też Sąd stwierdził, że dokumenty przedłożone przez uczestnika postępowania w żaden sposób nie podważają stanowiska wnioskodawcy. Wręcz przeciwnie, to za czasów wnioskodawcy pełniącego funkcję Wójta Gminy D.doszło do wydzielenia środków finansowych na budowę przedmiotowych świetlic, włożenia planu ich budowy do zadań inwestycyjnych gminy, pozyskania środków z funduszy unijnych za pośrednictwem Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...), oraz rozliczenia i odbioru końcowego tychże świetlic. Stąd też Sąd stwierdził, że informacje zawarte w artykule prasowym (...)opublikowanym przez uczestnika postępowania w Nowej Gazecie (...)nie polegają na prawdzie.

Odnosnie rozważań, czy w konkretnym stanie faktycznym mamy do czynienia z materiałem wyborczym należy podkreślić, iż zgodnie z art. 111 § 1 ustawy Kodeksu wyborczego wynika, iż wyliczenie katalogu materiałów wyborczych jest przykładowe, w tym wchodzi w to wypowiedzi, lub inne formy prowadzonej agitacji wyborczej. Należy wskazać, powołując się przy tym na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z 7 września 2013 roku, I ACz 775/13, opubl. LEX nr 1366132, iż nie musi tu chodzić o materiały pochodzące od komitetów wyborczych. Wykładnia celowościowa przemawia za tym, że gdyby w trybie wyborczym dopuszczalne byłoby rozpoznawanie jedynie spraw dotyczących materiałów wyborczych wyraźnie oznaczonych przez komitety wyborcze, byłoby to zachętą do łamania ustawy, bowiem premiowani byłiby ci którzy przy agitacji wyborczej posługiwaliby się osobami trzecimi formalnie z nimi nie związanymi. Prowadziłyby to, z kolei do pozbawienia konkurentów możliwości skorzystania z szybkiej ochrony prawnej, co ma znaczenie w okresie bezpośrednio poprzedzającym wybory i ciszę wyborczą, kiedy standardowe środki ochrony prawnej przewidziane w Kodeksie cywilnym byłyby nieskuteczne, właśnie z uwagi na ów krótki czas pozostający do dnia głosowania. W przypadku wnioskodawcy mamy do czynienia z tzw. kampanią negatywną mającą na celu zdyskredytowanie go w oczach wyborców. Uczestnik postępowania wypowiadając się w prasie negatywnie na temat osiągnięć wnioskodawcy na stanowisku burmistrza – inwestycji, które nie są jego zasługą, chciał go przedstawić w negatywnym świetle i tym samym wpłynąć na wyborców, aby nie głosowali na takiego wójta. Sąd stwierdził, iż materiały opublikowane przez uczestnika postępowania w przedmiotowym artykule stanowią wypowiedź uczestnika postępowania zawierającą agitację wyborczą, bowiem zostały opublikowane we wkładce (...) Gazety (...)w dziale Wybory, nadto obaj uczestnicy postępowania są kandydatami na Wójta Gminy D.w związku z czym deprecjonowanie pozycji wnioskodawcy przez uczestnika wskazujące na niewłaściwe zachowanie dotychczasowego Wójta mogło rzutować na możliwość oddania na niego głosów przez potencjalnych wyborców – zatem stanowiło materiał wyborczy.

Należy jeszcze wskazać, iż mimo że wypowiedź uczestnika postępowania miała charakter ocenny to istnieją fakty pozwalające na kwestionowanie tych sądów ocennych, o czym była już mowa, że wnioskodawca poczynił inwestycje, co kwestionował uczestnik. Zdaniem Sądu ta ocena uczestnika przekraczała dopuszczalne granice, bowiem brak było podstaw faktycznych na jej poparcie.

Wobec tego zdaniem Sądu należy wnioskodawcy udzielić ochrony prawnej przewidzianej w art. 111 § 1 Kodeksu wyborczego. Zdaniem Sądu, środki ochrony prawnej zaproponowane we wniosku, są stosowne do rodzaju i rozmiaru

naruszenia Kodeksu wyborczego którego dopuścił się uczestnik z wyjątkiem zasądzenia kwoty 20.000 zł, która zdaniem Sądu w realiach niniejszej sprawy jest zbyt wygórowana. Adekwatną kwotą będzie kwota 2.000 zł mając na względzie wielkość Gminy D., rodzaj stanowiska o jakie ubiegają się obaj kandydaci. Artykuł zawierający nieprawdziwe informacje poprzez zamieszczenie ich w(...)Gazecie (...)został umieszczony na stronie (...)tego periodyka, zatem przeproszenie wnioskodawcy nie mogło mieć miejsca na stronie 1 jak domagał się wnioskodawca. Stosownie do rodzaju i rozmiaru naruszenia Sąd winien stosować środki adekwatne , zatem nakazanie przeproszenia wnioskodawcy będzie miało miejsce na stronie (...) Gazety (...).

Z/.

kal. 24 godziny od doręczenia postanowienia z uzasadnieniem.